

Voorzitter: K. van Doesen (D66)

Namens de raad: J. Visser (GroenLinks), J. Bushoff (PvdA), S. Claassen (D66), J. Dijk (SP), E. Akkerman (VVD), P. Rebergen (CU), K. de Wrede (PvdD), H.P. Ubbens (CDA), Y. Menger (100%Groningen), R. Staijen (Stadspartij), D. Ram (PVV)

Namens het college: R. van der Schaaf (wethouder)

Namens de griffie: G. Mulder

Versterkingsopgave incl. Woltersum

00:00:20

Voorzitter: Het is nagenoeg vijf uur. Iedereen hartelijk welkom. Mensen thuis, collega's thuis en hier aan tafel en natuurlijk de wethouder. Dit is de meningsvormende sessie over het raadsvoorstel 'Meerjaren-versterkingsplan en voortgang Lokaal Plan van Aanpak versterkingsopgave'. Dat is één raadsvoorstel en dan is er nog de wensen- en bedenkingenbrief van het college over de versterkingsopgave en Plan van Aanpak en het raadsvoorstel 'Subsidieverordening funderingen Woltersum. Ik ga ervan uit dat u alle drie de onderdelen in één keer meeneemt in uw bijdrage. U heeft zeven minuten per fractie en het college heeft een half uur. Gebruik die tijd alstublieft voor politieke vragen. Het uitwisselen van meningen en technische vragen graag achterwege laten. Voordat ik één van u het woord ga geven wil ik het woord geven aan een spreker, namelijk mevrouw Steenhuis, die namens de thematafel 'versterken en vernieuwen Woltersum' een bijdrage zal leveren. Als het goed is, is zij digitaal aanwezig. Ik geef u het woord.

00:15:28

Mevrouw Steenhuis: Dank u wel. Mijn naam is Sien Steenhuis. Gisteren heeft u allen een mail van mij gehad betreffende de woningbouwlocaties in Woltersum. Ik wil graag een en ander mondeling toelichten. We weten dat het lang duurt voordat je een woningbouwplan klaar hebt, maar inmiddels praten we al een paar jaar over locaties en onze voorkeuren. Vorig jaar april is het onderzoek van de ijsbaan en het trainingsveld van start gegaan en het heeft een jaar geduurd voordat dit was afgerond. De plek - die wij trouwens steeds het trainingsveld noemen - werd door mevrouw Janny Zwerver, voormalig wethouder van de gemeente Ten Boer, aangeduid als speelveld. Wat betreft de Boltjepolder zijn we door de gemeente lang aan het lijntje gehouden voordat er duidelijkheid kwam. Die duidelijkheid bestond uit het feit dat de provincie het afgekeurd had om redenen die in mijn brief staan. Het blijkt dat de reden, zicht op de wierde, vanachter een bureau is bedacht en dat de werkelijkheid er anders uitziet. Aan de huisnummers is te zien dat er eerder huizen hebben gestaan, want de nummering loopt tot en met 62 en springt dan naar 70. Daar missen drie huisnummers.

00:16:33

Mevrouw Steenhuis: Dan de locatie van het trainings- annex speelveld. Alleen uit kostenoverweging is voor deze locatie gekozen. Niet uit het oogpunt welzijn, cohesie, ruimte of wat dan ook. Als we niet in de Boltjepolder mogen bouwen en er in de oude school drie appartementen komen, moeten er twaalf huizen en de vier woningen van de woningstichting op dit veld gebouwd worden. Het veld heeft de minimale afstandsmaten

van een voetbalveld. Daar moet nog een weg komen en ruimte voor circa 30 auto's, want in een gemiddeld gezin staan minimaal twee auto's voor de deur. Dat wordt heel krap. Voor de ijsbaan-locatie geldt, qua grootte, hetzelfde. Als we de noord-locatie nemen, dan is deze ruim en ligt tegen het dorp aan. De K. de Boerweg zou doorgetrokken kunnen worden, zodat deze plek binnen de contouren van het dorp zou liggen en er niet als een nieuwbouwblok tegenaan geplakt wordt. Overal in Groningen worden nieuwe wijken opgestart buiten de dorps- en stadsgrenzen. Veel agrarisch gebied wordt opgeofferd aan zonnepanelen. Wij vragen alleen om een klein stukje dat prima aan het dorp past. We verzoeken u samen met ons te werken om de provincie te overtuigen dat de locatie noord voor Woltersum een uitgelezen kans is. Dat was het.

00:17:51

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond, want misschien zijn er raadsleden die u een vraag willen stellen. Uw bijdrage was heel duidelijk en helder. Wij gaan nu over naar de vergadering en u kunt met ons meeluisteren en -kijken. Wie van de fracties? Meneer Staijen.

00:18:15

De heer Staijen: Dank u, Voorzitter. Het is eigenlijk weer het oude liedje van vertragingen en uitstel. Plannen worden gemaakt en plannen worden niet gehaald. Nieuwe plannen worden gemaakt en nieuwe plannen worden niet gehaald. We wachten op de ontwikkeling van nieuwe methodes en nog langer wachten op de ontwikkeling van nieuwe methodes, enzovoorts. Dat hele bureaucratische gestuntel kost veel tijd, veel dure uren en het geld vloeit weg zonder dat er iets concreets gebeurt aan versterking. Verlos de inwoners nu eindelijk eens van deze bureaucratische ellende. Ga bouwen en blijf bouwen! Er blijven veel te veel tijd en middelen hangen in gepraat. Voorzitter, de drogreden van de overheid die we zo vaak horen 'zorgvuldigheid gaat voor snelheid' kan je een paar jaar volhouden, maar geen vier, vijf jaar achterelkaar. Het doel van het LPA was, om als gemeente, op gang te krijgen wat de NCG nooit is gelukt.

00:19:19

De heer Staijen: We zijn nu een jaar bezig. Hoeveel sneller gingen nu al die procedures? Hoeveel meer woningen zijn er versterkt sedert het versnellingsplan van januari 2020 en het LPA van mei 2020? Nu moeten we wachten tot eind van dit jaar op weer een nieuwe LPA. Wat is er in de tussentijd al klaargekomen? Dat is de vraag. De gemeente doet nu een nieuwe poging om de zaak te versnellen door een deel van de bureaucratische molen te bypassen met de Pilot Architect aan Zet. Zo op het eerste gezicht een opzet die het versterkingstraject kan versimpelen en dus voor de betrokken burger een verbetering kan zijn. De Stadspartij hoopt dat dit gaat werken en aanslaat bij alle betrokkenen. In de aardbevingsdorpen en in mijn dorp Woltersum eerst nog steeds één ding: eerst zien, dan geloven. We hebben de kreet hier al vaker gebruikt, maar hij hangt er nog.

00:20:15

De heer Staijen: Voorzitter, als er dan eindelijk, al jaren te laat, iets uitgewerkt is en er komt een sloop/nieuwbouwproject op gang in Woltersum, blokkeert de provincie de door de lokale bevolking gewenste en beschikbare bouwlocaties op grond van argumenten uit de vorige eeuw. Twintig jaar geleden was ik voorzitter van Dorpsbelangen Woltersum en toen kreeg ik dezelfde argumenten te horen van de provincie. De inspreker gaf dit ook al aan. Dit

heeft niet alleen met nieuwbouw te maken, maar ook met de versterking, want er is een heel sloop/nieuwbouwtraject begonnen in Woltersum. Wat doet deze gemeente? Die volgt slaafs de ruling van de provincie zonder keihard voor haar bewoners op te komen en daar te bouwen waar het dorp graag wil. Nee, dan moet het voetbalveld maar sneuvelen. Nota bene, in eerste instantie was de polderlocatie gemeentelijk als een goede mogelijk locatie aangemerkt. Pas na de reactie van de provincie draaide dat ineens om.

00:21:19

De heer Staijen: Dan Ten Boer, de Hamplaats. Die wordt in de stukken, die wij gekregen hebben, gemeld als afgerond en ambtelijk afgedaan, maar het is daar nog steeds een grote rotzooi. Wat erger is, de aannemer weigert te communiceren met de klagende bewoners over de, soms zelfs gevaarlijke, mankementen aan de nieuwe woningen. De gemeente heeft haar handen ervan afgetrokken, want zij was niet de opdrachtgever. De bewoners moeten het zelf maar oplossen, maar het is nou niet bepaald de sterkste groep bewoners in onze samenleving. Tot slot dit: de regeling voor de fundering in Woltersum. Die lijkt oké en goed te werken, maar de daadwerkelijke versterking of reparatie van de fundering kan erg duur zijn. Nou is er voor bijzondere gevallen een subsidie van € 100.000 mogelijk. Mijn vraag is of dat het maximum is, wethouder? Of is daar nog een aanvulling op mogelijk als het echt nodig is? Tenslotte moet toch degene die de schade heeft veroorzaakt alles betalen wat nodig is om dat weer veilig te krijgen. Dank u wel.

00:22:25

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? De heer Rebergen.

00:22:32

De heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. Het is en blijft onrustig in de bodem in Groningen. Afgelopen half jaar vonden er 23 bevingen plaats van, waarvan elf met een kracht van meer dan één op de schaal van Richter. De zwaarsten waren die in Stedum, Loppersum en Huizinge, allemaal met een kracht boven de twee en allemaal in de afgelopen twee maanden. De problematiek is dus onverminderd actueel. De stand van zaken per dorp is in de bijlage van het college helder weergegeven, waarvoor dank. Dit geeft inzicht hoe het er op papier voorstaat. Een paar punten wil ik hier graag noemen, namelijk de oplevering van de woningen aan de Hamplaats, de huurwoningen in Ten Post en de voortgang aan de Fazanthof in Lellens. Dit zijn zichtbare eerste resultaten. Over de Hamplaats heeft de heer Staijen net al wat gezegd. Daar wil ik grotendeels bij aansluiten, al ben ik het niet met hem eens dat het daar een grote rotzooi is. Over het punt van de gebreken aan woningen waar inwoners nog niet verder komen sluit ik me bij aan.

00:23:35

De heer Rebergen: De eerste resultaten hebben, in de meeste gevallen, veel te lang geduurd, maar zijn nu toch te zien. Op meerdere fronten wordt voortgang gemaakt. Denk aan Woltersum - daar kom ik zo nog op terug - en de sloop-nieuwbouw van de woningen aan de Ommerlanderstraat en Blinkerdlaan in Ten Boer. Hierover heb ik zo nog een vraag. Ongeveer een jaar geleden hebben we, samen met GroenLinks en SP, gevraagd naar de situatie van deze bewoners en het beschikbare budget. Het college heeft toegezegd daarmee aan de slag te gaan, maar we krijgen signalen dat er niet altijd duidelijkheid is bij bewoners. Kan de wethouder aangeven wat de stand van zaken is en of er duidelijkheid gegeven kan worden?

We hebben al eerder, samen met andere partijen, gezegd dat de inwoner centraal moet staan en moet worden ondersteund en regie nemen. In die zin zijn we blij met de pilot Architect aan Zet. Deze pilot brengt weer een andere werkwijze en dat maakt het oerwoud niet overzichtelijker, maar we hebben wel verwachtingen van deze werkwijze.

00:24:35

De heer Rebergen: Aansluitend bij het punt van de regie van de inwoners willen we aangegeven dat we signalen krijgen dat dit nog niet altijd zo is in de huidige werkwijze. Zo hoorden we dat tekeningen eerst aan de Welstandscommissie worden voorgelegd en dat zijn tekeningen die de bewoners nog niet eens hebben gezien. Het is vast allemaal goedbedoeld, maar het zet de inwoner niet centraal. Belangrijk in wat er nu speelt zijn de afspraken van november en de indeling in de blokken A, B, C en E. Een indeling die niet altijd begrepen wordt en die, net als bij de Waardedalingregeling, voor verdeeldheid in buurten en dorpen kan zorgen. We kunnen ons prima vinden in de uitgangspunten en prioritering, zoals aangegeven in de collegebrief en de opdracht aan de NCG voor de tweede helft van dit jaar. Overigens hebben we begrepen van inwoners dat de versterkingsadviezen - dat is voor blok A -voor een deel opnieuw vertraging oplopen en pas begin volgend jaar worden verwacht.

00:25:35

De heer Rebergen: Dat maakt het lastig voor bewoners om keuzes te maken als ze voor herbeoordeling of versterking op basis van het versterkingsadvies willen gaan. De inhuur van alle externe krachten door NCG heeft dit blijkbaar niet kunnen voorkomen. Dan over de funderingen in Woltersum. Het is goed dat hier aandacht voor is en dat er een vervolg wordt gegeven op de pilot. In de brief wordt aangegeven dat de adviezen uit de pilot allemaal worden overgenomen. Als ik kijk naar de werkwijze die wordt beschreven zie ik dat niet allemaal terug. Er wordt door Aveco de Bondt aangegeven dat ze nu alleen naar de draagkracht hebben gekeken en dat er ook naar andere aspecten gekeken zal moeten worden. Er zal een volledige beoordeling van de fundering-technische problemen moeten komen als inwoners die hebben, zonder dat ze direct voor de subsidie in aanmerking komen. Die beoordeling zou wel plaats moeten vinden, zodat inwoners, op basis daarvan, kunnen kijken wat ze willen.

00:26:38

De heer Rebergen: Het is mooi dat we de fundering in Woltersum aanpakken. Toch spelen de funderingen in het aardbevingsgebied breder. Vaak worden die niet meegenomen bij schade als versterkingsadvies, waardoor de situatie zich zou kunnen voordoen dat we nieuwe huizen gaan bouwen op kapotte funderingen en dat lijkt me niet wenselijk. Dat is iets wat we graag willen aangeven. Dan nog even over Woltersum en de inspraakreactie van mevrouw Steenhuis. Ik denk dat het goed is dat het college daar een reactie opgeeft. Als wij er zo naar kijken dan denken wij dat het trainingsveld, waar nu de woningbouw staat gepland, voor het dorp een belangrijke functie heeft. Die wordt op allerlei verschillende manieren gebruikt. Krijgt het dorp daar een ander veld voor terug of hoe is dat voorzien? Of zouden ze het zonder moeten doen? Er wordt voorgesteld om het meerjarenplan te mandateren aan het college. Er staat beschreven dat het een dynamisch document is dat aanpassing kan krijgen en dat het Lokaal Plan van Aanpak steeds door de raad wordt vastgesteld. Wat dat betreft hebben wij daar geen problemen mee. Tot zover, Voorzitter.

00:27:56

Voorzitter: Meneer Rebergen, u heeft nog een vraag van de heer Dijk.

00:27:59

De heer Dijk: Voorzitter, de heer Rebergen zegt dat hij er geen problemen mee heeft om dat te mandateren. Kunt u mij vertellen hoe vaak het Lokale Plan van Aanpak op tijd bij deze gemeenteraad is geweest om te bespreken?

00:28:14

De heer Rebergen: Het antwoord op die vraag weten we wel, want die hebben we vorig jaar in mei vastgesteld en het jaar daarvoor was het niet veel beter. Volgens mij zelfs nog iets later, maar dan gaat het om 'op tijd'. Het gaat mij erom dat we die sturing kunnen hebben door het Lokale Plan van Aanpak en dat ik het daarom prima vind dat het college het meerjarenplan vaststelt.

00:28:37

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? Meneer Bushoff, Partij van de Arbeid.

00:28:49

De heer Bushoff: Dank u wel, Voorzitter. Helaas is er voor veel inwoners nog geen einde in zicht van de aardbevingsellende. Toch zijn er zeker lichtpuntjes. Minder NAM, minder Rijksoverheid en meer regie voor de gemeente in de versterkingsoperatie is een goede zaak. Natuurlijk gaat nog niet alles goed bij de gemeente, kunnen dingen beter en zijn we soms nog te afhankelijk van het Rijk, maar er is verbetering zichtbaar. Zo is, bijvoorbeeld, de meerwaarde van de gemeente Woltersum goed zichtbaar. Bij de integrale aanpak in Woltersum gaan we nu in één keer alle problemen aan één huis oplossen. In één keer pakken we eventuele funderingsproblemen, schadeherstel en versterkingsmaatregelen aan. Voorzitter, dat is op zich een goede zaak, want voor de inwoner maakt het natuurlijk niet zoveel uit welke instantie welke probleem oppakt. Het gaat erom dat het huis snel en goed wordt hersteld en dat het weer een fijne woning wordt.

00:29:46

De heer Bushoff: Wat de PvdA betreft is deze aanpak hartstikke goed en zijn we benieuwd of de gemeente bij het Rijk opteert of erop aandringt deze aanpak gemeentebreed te mogen uitrollen. Er zijn vast en zeker meer plekken in de gemeente te verzinnen waarbij meerdere problemen spelen en waarbij misschien zelfs wel sprake is van funderingsschade. Daarbij zou het dus goed zou zijn als al die problemen aan een aan huis in één keer worden opgelost. De vraag aan het college: ziet zij het voordeel van deze aanpak voor de hele gemeente en doet zij haar best richting het Rijk? Hierover iets meer specifiek: net buiten Woltersum, tussen Woltersum en Ten Boer, bijvoorbeeld bij de Washuisterweg, zou het logisch zijn als huizen in aanmerking komen voor deze regeling op het moment dat zij te maken hebben met funderingsschade. Graag een reactie daarop van het college.

00:30:38

De heer Bushoff: Voorzitter, eerder noemde ik al dat, onder de noemer Toeverlaat, in Overschild in Midden-Groningen onafhankelijke architecten mensen begeleiden in de keuzes over versterking, ver- of nieuwbouw van hun huis en helpen ze helderheid te geven over alle mogelijkheden, ook financieel. Juist die onafhankelijke en inhoudelijke kennis en kunde om

dergelijke processen vanuit de wensen van de inwoner goed te begeleiden kan helpen het vertrouwen te herstellen en bovenal het proces voor inwoners te versimpelen en te versnellen met als eindresultaat een huis waar iedereen blij mee is. Het is heel goed dat de gemeente, onder de noemer Architect aan Zet, deze aanpak gaat volgen.

00:31:15

Voorzitter: Meneer Bushoff, u heeft een vraag.

00:31:27

De heer Claassen: Dank u wel, Voorzitter. De PvdA spreekt over een voorstel om dit misschien gemeentebreed te willen invoeren. Dat klinkt goed. Ik vraag me af in hoeverre dat in delen van onze gemeente kan plaatsvinden waar de regeling nu nog niet geldt? Dan denk ik bijvoorbeeld aan de gebieden aan de zuidkant van onze gemeente, zoals Haren, Ommen, Glimmen en Noordlaren.

00:31:53

De heer Bushoff: Voorzitter, dat ging, denk ik, over het vorige punt betreffende de aanpak zoals die nu gevolgd wordt in Woltersum - dus dat alle problemen in één keer aan een huis worden aangepakt - waarvan de PvdA zei dat het zou goed zijn als we dat in de hele gemeente op die manier gaan doen. Het lijkt dat dat voor onze inwoners de beste manier is in plaats dat allerlei verschillende instanties op verschillende momenten verschillende problemen aan huizen van inwoners oplossen. Het pleidooi van de PvdA was juist om dat gemeentebreed te gaan doen en om daarvoor te opteren bij het Rijk. Daar had ik een vraag over aan het college en is dat in lijn met wat u ook wilt, als ik uw vraag goed heb begrepen.

00:32:32

De heer Claassen: Dank u wel, Voorzitter. Dat klopt, dat is in lijn met wat wij voorstaan. Op dit moment is het alleen nog wel zo dat een deel van onze gemeente buiten de regeling valt en misschien is dan ook de oproep van de PvdA om daar ook aandacht voor te vragen via het college aan het Rijk.

00:32:48

De heer Bushoff: Voorzitter, het is nu zelfs zo dat alleen in Woltersum deze regeling van toepassing is. Onze oproep is inderdaad: zorg ervoor dat niet alleen in Woltersum deze aanpak standaardpraktijk wordt, maar kijk of die misschien gemeentebreed standaardpraktijk kan worden. Voorzitter, ik ga verder, want ik heb nog een aantal punten te noemen. Ik zei namelijk al dat project Architect aan Zet een hele goede is, wat de Partij van de Arbeid betreft, maar ik heb er nog wel drie vragen over. Natuurlijk wordt een architect geacht binnen de gestelde kaders te werken, maar stel dat juist deze mensen, met kennis van zaken, menen buiten de kaders te moeten treden. Hoe gaat dat in zijn werk en is daar ruimte voor? Hoe ziet het college dit? Een tweede vraag is: er wordt met een pilot wordt gestart met vooraf geselecteerde adressen door de NCG en gemeente. Stel nou dat deze pilot, wellicht met wat bijschaven, goed werkt, is het college dan voornemens om dit voor alle adressen met een versterkingsopgave mogelijk te maken? Op welke termijn denkt het college daar helderheid over te kunnen uitgeven? Graag worden wij daar, als PvdA, over geïnformeerd en ook over de uitkomsten en tussentijdse resultaten van de pilot.

00:33:55

De heer Bushoff: Ten derde is het de PvdA nog niet helemaal duidelijk in hoeverre deze

aanpak actief bij inwoners, die in aanmerking komen, wordt aangeboden. Dat lijkt ons wel wenselijk. Graag een reactie van het college. Voorzitter, dan nog even over het LPA of het MJVP. Ik noemde het helemaal in het begin al dat er helaas nog geen einde in zicht is van de aardbevingsellende voor onze inwoners. Dit jaar geldt weer dat de NCG de gemaakte planning niet haalt en is er wederom vertraging. Niet heel erg verrassend, maar wel vermoeiend voor onze inwoners. Het college schrijft met een MJVP beter te kunnen sturen op de uitvoering van de versterkingsoperatie en meer inzicht te bieden aan inwoners over de planning op adresniveau. Als PvdA zijn wij benieuwd hoe dat MJVP daarvoor gaat zorgen en hoe dat anders is en beter zou moeten werken dan het LPA.

00:34:49

De heer Bushoff: Natuurlijk zijn wij het ermee eens dat het goed zou zijn als er veel meer inzicht wordt gegeven aan inwoners wanneer zij aan de beurt zijn voor de versterkingsoperatie. Sterker nog, wij denken dat het goed zou zijn als inwoners een soort stip op de horizon hebben. Een moment waarop ze weten: 'dan wordt mijn huis aangepakt, dan weet ik dat ik van deze ellende af ben'. Onze oproep is - ook als dat nog heel lang duurt - om, als het even kan, wel zo'n datum te geven. Ik denk dat dat voor veel mensen voor rust zorgt. Wij hebben liever dat de NCG een realistische planning hanteert dan telkens een optimistische planning met een stuk zelfoverschatting wat daarbij komt kijken. Dus hanteer een realistische planning en zorg er daarmee voor dat je mensen duidelijkheid geeft over wanneer zij kunnen verwachten dat hun huis echt wordt aangepakt.

00:35:36

Voorzitter: Meneer Bushoff, u heeft een vraag van de heer Dijk en dat zijn dan meteen de laatste seconden die gaan wegtikken.

00:35:45

De heer Dijk: Voorzitter, ik snap het verzoek van de heer Bushoff om mensen duidelijkheid te geven, maar is hij er zich van bewust dat als we dat nu moeten doen het betekent dat mensen soms de boodschap krijgen dat het over twintig jaar zal zijn?

00:35:59

De heer Bushoff: Voorzitter, ik ben daar hopelijk iets optimistischer in dan de heer Dijk, maar ik kan me wel voorstellen - dat zei ik net ook - dat als wij nu tegen mensen zeggen wanneer ze mogelijk aan de beurt zijn, daar nog best een lange periode tussen kan zitten. Alleen denk ik dat dat fijner is dan dat je alsmaar in onzekerheid zit en niet weet wanneer je iets kan verwachten en dus geen idee hebt hoe de komende vijf jaar van je leven eruit gaat zien. Voorzitter, ik hoorde dat ik nog maar heel weinig tijd heb-

00:36:25

De heer Dijk: Voorzitter, u kan zeggen-

00:36:27

Voorzitter: Wacht even, meneer Dijk. Heel kort, want meneer Bushoff is door zijn spreektijd heen.

00:36:33

De heer Dijk: Er wordt gezegd dat ik een negatief beeld heb, maar dat wil ik corrigeren, want dat is niet mijn beeld. Uit alle onderzoeken komt naar voren dat, als we op dit tempo en op

deze manier verdergaan, we daadwerkelijk pas over twintig jaar alle huizen hebben versterkt. Mensen kunnen dus de boodschap krijgen dat we over twintig jaar klaar zijn.

00:36:49

De heer Bushoff: Voorzitter, ter verduidelijking, ik noemde niet dat de heer Dijk een negatief beeld heeft, maar ik ben alleen iets positiever gesteld over dat ik hoop dat met de afbouw van de gaswinning we hopelijk wat versnelling zien optreden in het versterkingsproces. Voorzitter, dat zijn de laatste woorden die ik daaraan wijd. Voor de inwoners van de noordoostelijke stadswijk is bekend geworden dat hun huis op een lijst staat en dat zij nog een versterkingsadvies moeten krijgen. Ik denk dat het goed is als we dat via de typologie-aanpak gaan doen om dat te versnellen. Dat is één en twee, mijn laatste vraag-

00:37:24

Voorzitter: Twee doen we maar niet meer. Het is wel klaar.

00:37:27

De heer Bushoff: Dan doe ik die zometeen we in een interruptie.

00:37:31

Voorzitter: U kunt meneer Dijk interrumperen. Voordat we verdergaan, er zitten nogal wat afkortingen in dit stuk en het is voor de gemiddelde toehoorder die zit te kijken wel handig als we die afkortingen voluit weergeven. Dan snapt iedereen waar het over gaat. Meneer Dijk, u heeft het woord.

00:37:51

De heer Dijk: Dank u wel, Voorzitter. Om bij het laatste punt van de heer Bushoff te beginnen: er staat in dit raadsvoorstel wéér dat het afbouwen van de gaswinning leidt tot minder versterken. Ik sluit me helemaal aan bij de heer Rebergen die net een samenvatting heeft gegeven over 23 bevingen, waarvan elf boven de twee op de schaal van Richter waren. Dat soort zinnen stelt mij niet gerust, als ik heel eerlijk moet toegeven, want we kunnen denken dat met het verlagen van de gaswinning de bevingen stoppen, maar dat is slechts gebaseerd op, mijns inziens, wensdenken als we de onrust-

00:38:33

Voorzitter: Daar komen de vragen, meneer Dijk. Eerst de heer Ubbens en dan de heer Bushoff.

00:38:41

De heer Ubbens: Dank, Voorzitter. De versterkingsopgave is voor een deel gebaseerd op mogelijke zware bevingen. Met het terugdringen van de gaswinning zal het heel onwaarschijnlijk worden dat er nog bevingen blijven. Dat is altijd gezegd, maar daar hoeven we niet per se alle huizen voor te versterken. Het gaat wel schade opleveren en dat moet worden hersteld, maar daar doet de versterkingsopgave op zichzelf niet zoveel mee. Meneer Dijk, wat vindt u daarvan?

00:39:08

De heer Dijk: Meneer Ubbens, ik snap de vraag en ik weet dat, als ik dit zeg, ik deze reacties krijg. Ik probeer alleen aan te geven dat er in dit soort zinnen een wensdenken zit en we moeten ons er niet op blindstaren dat dit daadwerkelijk gaat gebeuren. Het kan zijn dat we er over een jaar of twee achterkomen dat het helemaal niet zo'n vaart loopt. Natuurlijk

moeten we ons baseren op deze voorstellen, maar het bevreesd mij een beetje als er nu wordt gesteld dat met de afbouw er automatisch minder versterkingen zouden gaan komen. Alsof we dan ook minder huizen hoeven te gaan versterken, want daar kun je wel degelijk over twijfelen.

00:39:42

Voorzitter: Meneer Bushoff, u had nog een vraag aan meneer Dijk?

00:39:44

De heer Bushoff: Voorzitter, de heer Dijk zei net dat als je het onderzoek volgt je ziet dat het nog lang gaat duren met de versterkingen. Dat ben ik met hem eens, want dat blijkt. Als je het onderzoek volgt zou het logisch zijn dat je, hopelijk met die afbouw van de gaswinning, minder huizen hoeft te versterken. Het is misschien geen automatisme dat je daar nu 100 procent vanuit kan gaan, maar het is wel waar we ons op baseren en iets waar we met zijn allen op kunnen hopen, omdat het dan sneller voor onze inwoners gaat.

00:40:12

De heer Dijk: Dan zijn we het met elkaar eens, meneer Bushoff. Het mandateren van het meerjarig versterkingsprogramma voor de hele aardbevingsregio lijkt ons niet zo'n goed idee. U heeft het al een paar keer in mijn interruptie bij andere partijen gehoord en ik hoor de heer Bushoff er net allerlei vragen over stellen aan het college. Het hangt nogal nauw samen met het Lokale Plan van Aanpak voor versterkingen. Mijn fractie heeft, gezien de afgelopen jaren, niet echt een vertrouwenwekkend beeld gekregen van het Lokale Plan van Aanpak qua tijd, maar ook niet qua resultaten die het geboekt heeft. Wij zouden heel graag de controle en het initiatief in- en van deze raad houden, zeker als het om de volgorde der dingen gaat. Mocht deze raad toch besluiten om dat te mandateren dan willen wij eerst een Lokaal Plan van Aanpak versterkingsopgave krijgen voordat er een meerjarig versterkingsplan komt, omdat dat de goede volgorde der dingen zou zijn.

00:41:10

De heer Dijk: De heer Bushoff zei net ook dat de NCG zijn versterkingsdoelen niet haalt. In de media krijgen we te horen dat het door corona komt. Volgens mij hebben we hier meerdere keren gesteld: "Wat is dat voor flauwekul?" Je kunt mensen alsnog bezoeken, ook tijdens corona en ook aan de deur. Dat is misschien niet heel erg fijn, maar als mensen dat wilden kon dat. Er werd zelfs aangegeven dat mensen voor een gesprek kunnen komen naar een bureau in Ten Post en Ten Boer. Geen enkel probleem. Wat blijkt? Het bleek dus wel een probleem. In dit tempo zijn we er over twintig jaar nog niet vanaf. Voorzitter, de overheidsaanpak aardbevingsproblematiek maakt uitvoerders gek. Het door de overheid bedachte systeem is gekmakend en het welzijn van Groningen staat niet voorop. Ik citeer: 'de NAM is helemaal niet op afstand gezet, maar is gewoon wat onzichtbaarder geworden'. Waarom quote ik dit? Het komt uit een onderzoek van de Rijksuniversiteit van niet zo heel lang geleden.

00:42:12

De heer Dijk: Mijn punt hierbij is dat u van mij niet op een SP-manier de barricaden op hoeft te gaan. U hoeft niet, wat de SP betreft, constant overal bovenop te zitten, maar ik vind het vanuit het college en onze burgemeester naar buiten toe - de hoofd volksvertegenwoordiger van de gemeente Groningen - wat stil als het om dit soort dingen gaat. Het heeft twee

functies. Het heeft een functie dat we de druk opvoeren op het Rijk, zodat er sneller een oplossing moet komen en dat we niet twintig jaar aan het wachten zijn. Het heeft een andere functie dat mensen zich in het gebied beter en meer vertegenwoordigd voelen. Dan kunt u alsnog achter de schermen, als u dat wilt, bestuurlijke overleggen gaan doen. De SP-fractie vindt dat dit college te onzichtbaar is en te weinig ze zijn kritiek uit ten opzichte van het NCG en hoelang het allemaal duurt. Punt vier: volgens deze brief is de Hamplaats afgerond. Volgens mij hebben andere fracties daar genoeg kritiekpunten op geleverd. Ik ben benieuwd naar de reactie.

00:43:12

De heer Dijk: De huurwoningen aan de Fazanthof in Ten post en de Nije Buurt zijn nog in ontwikkeling. Wat mijn fractie een goed idee lijkt is om deze buurten en de bewoners een keer uit te nodigen. Wat kunnen we leren van hun gevallen en hun situaties? Ik heb dat met de bewoners van de Hamplaats al afgesproken en zij zijn zeker bereid om dat te gaan doen. Dat zal niet makkelijk zijn voor ons en voor het college, maar het zal voor ons een enorme toegevoegde waarde hebben in wat wij kunnen leren van de dingen die niet goed zijn gegaan en de dingen die wel werkten. De ervaring van de SP, als wij huis-aan-huis gaan, is dat mensen wat cynisch zijn of dat ze - en dat is niet omdat ze dom zijn, integendeel - niet goed weten wat er op hen af gaat komen. Bijvoorbeeld aan de Blinkerdlaan en Ommelanderstraat, die nog moeten gebeuren, ervaren wij dat. Mensen zien en horen dingen om zich heen die mislukt zijn, maar zijn daar een beetje gelaten over.

00:44:15

De heer Dijk: Ik denk dat het goed is dat wij de ervaringen uit de buurten, die al wel voortgang hebben geboekt, daarbij gaan betrekken. Voorzitter, ik rond af, want ik zie dat iemand aan uw mouw heeft getrokken. Tot slot: prioriteren in een gebied wat in één keer helemaal aangepakt zou moeten worden is verschrikkelijk. Er zitten 2600 woningen aan de oostkant van onze stad en daar kunnen we op gaan wachten. Die staan pas voor 2022 of 2023 in de planning om te gaan beginnen en wat de SP betreft is dat te laat. We kunnen niet morgen beginnen met versterken en allerlei dingen, maar we moeten na de zomer echt beginnen met bijeenkomsten te organiseren in die buurten en wijken om mensen te informeren wat hen te wachten staat. Dat kan nu gelukkig. Dat lijkt nu weer beter te kunnen omdat de corona-pandemie een beetje indamt, maar het zou ons een lief ding waard zijn om na de zomer te beginnen met mensen te informeren wat eraan zit te komen. Ik krijg al reacties uit de buurten over hoe het nu zit, maar volgens mij ben ik niet de beste voorlichter als het gaat om versterkingsopgaven.

00:45:19

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond. Mevrouw Menger.

00:45:26

Mevrouw Menger: Dank u wel, Voorzitter. Allereerst wil ik namens mijn fractie, 100% Groningen, de inspreekster, mevrouw Steenhuis, bedanken voor haar inbreng, zowel bij brief als bij inspraak. Mijn fractie - en ik denk velen met ons - vinden dit dossier omvangrijk en ondoordringbaar, kortom complex in optima forma. U vraagt ons om onze wensen en bedenkingen mee te geven aangaande het versterkingsplan. Dit gaat nog een aantal jaren duren. Enerzijds begrijpen wij dat dit een langlopend traject is waar zorgvuldigheid en

nauwkeurigheid bepalende factoren zijn. Voorzitter, ik wil hierbij opmerken dat er ontzettend veel wordt gevraagd van de inwoners waar het hier omgaat. Een veilige leefomgeving is essentieel en dat bewerkstelligen kost tijd, maar wij hebben ernstige bezwaren tegen het onuitputtelijk leunen op het incasseringsvermogen van de getroffen mensen. Ik snap dat dit niet de bedoeling is, maar dit is wel de beleving en ervaring van de mensen. Met betrekking tot de vaststelling van het Lokaal Plan van Aanpak op 27 mei door de raad, vraagt u expliciet om een mandatering voor het college. Kan de wethouder hier een toelichting op geven, want ik volg het niet helemaal.

00:46:42

Mevrouw Menger: Mijn fractie heeft nog wel een puntje, waarbij we ons zeer goed kunnen voorstellen dat inwoners van het gebied misschien een beetje wrange nasmaak hebben, doordat er onlangs in de media aangegeven werd dat er hoge bedragen vanuit het Nationaal Programma Groningen uitgekeerd worden aan externe werkkrachten. We begrijpen dat er hoge kosten zijn voor, bijvoorbeeld, advocaten, woningbouwdeskundigen, et cetera, want die vragen hoge uurtarieven. Toch, als je dat allemaal naast elkaar neerlegt wringt dat ergens. Voorzitter, tot slot. Mijn fractie, 100% Groningen, heeft ernstige bedenkingen omtrent het eventuele voorstel om wisselwoningen op het trainingsveld in Ten Boer te zetten. Ik kan niet anders zeggen dan dat dit ons onwaarschijnlijk in de oren klinkt en horen graag de uitleg van de wethouder, waarbij dit hopelijk ontzenuwd wordt. Dat is onze wens. Dank u wel.

00:47:40

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Claassen.

00:47:48

De heer Claassen: Dank u wel, Voorzitter. Dank ook aan de inspreker. Aan de slag! Niet nog meer onnodig beleid maken, maar aan het werk! Dat is waar we het vandaag ook over hebben. Niet nog, op dit moment, een nieuw Lokaal Plan van Aanpak. We weten inmiddels heel goed waar de prioriteiten liggen. Daar hebben we nu geen Lokaal Plan van Aanpak voor nodig. We gaan richting een meerjarig versterkingsplan onder regie van de Nationaal Coördinator Groningen, waarin, onder andere, sprake is van een typologie-aanpak. Een aanpak die veelbelovend lijkt voor de snelheid waarin versterkingsadviezen kunnen worden gedaan. Echter, de Nationaal Coördinator Groningen loopt vertraging op in een proces dat al tergend langzaam verloopt en dat terwijl midden in de nacht van vrijdag op zaterdag twee aardbevingen de inwoners van Stedum wakker schudden. Een vraag aan het college: hoe ziet het college dat er door dit meerjarig versterkingsplan goede regie blijft op de snelheid van het versterkingsproces?

00:48:45

De heer Claassen: Voorzitter, niet de bureaucratie voorop, maar de inwoners centraal. Snel herstel van woningen is het begin van herstel van vertrouwen. Vertrouwen tussen overheid en inwoners die zien dat een overheid als gemeente ook slagvaardig kan zijn, die middelen beschikbaar stelt om eventuele funderingsproblemen vast te stellen en die bij geconstateerde funderingsproblemen een subsidie kan verstrekken van € 100.000 per woning. Niet een eindeloze discussie voeren of het de aardbevingen zijn of de veenachtige ondergrond die het funderingsprobleem hebben veroorzaakt, maar naast de inwoners gaan

staan. Een overheid die niet zelf bepaalt wat goed voor bewoners is, maar de regie van dit herstel aan de bewoners geeft, zodat zijzelf invloed hebben op het proces. Dit is wat de gemeente kan doen in een complexe situatie die voorlopig nog even duurt. Laten zien dat je er voor de inwoners bent door naast ze te staan, in verbinding te komen als een gelijkwaardige partner en vanuit deze relatie te werken aan herstel van woningen en vertrouwen in de overheid. Dank u wel.

00:49:46

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw de Wrede.

00:49:47

Mevrouw De Wrede: Dank u wel, Voorzitter. Wij vragen ons af hoe we tot een meerjarenaanpak kunnen komen, aangezien de uitvoering telkens vertraging oploopt. Er wordt gesteld dat door de afbouw het veiliger in het aardbevingsgebied wordt en er daardoor minder versterking nodig is. Wij hebben daar onze vraagtekens bij en er werden zonet wat opmerkingen over gemaakt. De wethouder, de heer Van der Schaaf, heeft zich recentelijk ook op die manier uitgelaten. We zouden graag van hem willen weten hoe hij daarbij komt en waar hij dat op baseert. Wij vinden verder dat we bij het Rijk moeten aandringen om tot een crisisaanpak te komen, waarbij zo snel mogelijk de uitvoering van de versterkingsopgave wordt losgetrokken. Tot die tijd kunnen we ons afvragen in hoeverre het opstellen van een LPA, Lokaal Plan van Aanpak, nog zin heeft. We hebben gevraagd of het mogelijk is om informatie over de bevingsschade op de gemeentelijke website op te nemen.

00:51:02

Voorzitter: Mevrouw de Wrede, u heeft een vraag van de heer Bushoff.

00:51:06

De heer Bushoff: Een verduidelijkende vraag. Ik volgde niet helemaal het punt over de crisisaanpak. Kunt u nog een keer toelichten wat u daarmee bedoelde?

00:51:26

Mevrouw De Wrede: Wij zijn van mening dat we moeten aandringen bij het Rijk om tot een crisisaanpak te komen, waarbij zo snel mogelijk de uitvoering van de versterkingsopgave wordt losgetrokken. Als we dit kunnen definiëren als een crisis hopen wij dat er wat versnelling in de algehele aanpak komt. We hadden gevraagd of het mogelijk is om informatie over de bevingsschade op de gemeentelijke website op te nemen. Die simpele vorm van informatie is nog steeds niet geregeld en het blijkt maar weer dat de meest simpele zaken zich heel moeilijk laten regelen in dit zeer complexe dossier. Graag een reactie wanneer we die informatie op de website tegemoet kunnen zien.

00:52:12

Mevrouw De Wrede: Mevrouw de Wrede, u heeft een vraag van de heer Ubbens.

00:52:15

De heer Ubbens: Bedankt, Voorzitter. Welke informatie wilt u graag op welke site hebben staan? Dat is mij een beetje onduidelijk.

00:52:23

Mevrouw De Wrede: Het gaat om informatie over bevingsschade. Ik ga ervan uit dat daarmee wordt bedoeld wat een faciliterende rol en een informerende functie heeft voor de

inwoners. Die informatie zouden wij graag willen zien op de gemeentelijke website. Dat is eerder toegezegd, maar dat is nog niet gebeurd. Tot slot: huiseigenaren in Groningen kunnen een aardbeving-subsidie aanvragen van € 17.000 om je huis beter en duurzamer te maken. Dat is best aantrekkelijk, maar aan de andere kant is dat voor inwoners heel lastig, want dan is er weer een nieuw loket waarbij ze moeten zijn en waarmee ze in gesprek moeten. In hoeverre kan het college iets zeggen of dat op een eenvoudige manier kan worden geregeld? Hier wilde ik het graag bij laten.

00:53:39

Voorzitter: Ik denk dat meneer Staijen nog een vraag aan u heeft, mevrouw De Wrede.

00:53:44

De heer Staijen: U had het over informatie op de gemeentelijke website. Eén van de weinige dingen die echt goed loopt in dit hele aardbeving gebeuren is dat er een goede informatievoorziening pagina is 'versterken en vernieuwen'. Het versterkingsdeel is wel gedekt. Gaat uw vraag dan alleen over de schadeafhandeling?

00:54:09

Mevrouw De Wrede: Ja, het gaat inderdaad over de bevingsschade.

00:54:16

Voorzitter: Dat was uw bijdrage. Ik ga nu even rondkijken wie ik het woord geef. Meneer Ubbens.

00:54:24

De heer Ubbens: Dank u, Voorzitter. Ik kan wat dingen overslaan die al door anderen zijn gezegd. Laat ik beginnen met de funderingsproblematiek in Woltersum. Ik denk dat het heel goed is dat daar nu een goede aanpak voor is en dat er met eigenaren wordt gezocht naar een maatwerkoplossing. Het is vooral zaak om daar nu gang in te houden en in samenspraak met de bewoners ervoor te zorgen dat het snel wordt opgelost. Er werden net een aantal vragen gesteld wat dat dan betekent voor de rest van de regio. Ik denk dat we goed moeten kijken of dit ook in andere gebieden speelt. Funderingsproblematiek speelt overal in Nederland is en dan wordt het weer een hele ingewikkelde discussie. Wellicht dat de wethouder daar wat over kan zeggen. Ik sluit aan bij de vragen die zijn gesteld over de nieuwbouw in Woltersum over waarom dat niet wat sneller kan. Ik vraag me af waarom extra nieuwbouw moet wachten tot na de versterking. Het lijkt me goed om het in zo'n dorp in één keer integraal aan te pakken, zodat ze niet heel lang met veel nieuwbouwprojecten blijven zitten.

00:55:20

De heer Ubbens: Dan min of meer de overstap naar een meerjarenprogramma voor het versterken op regionaal niveau. Het is heel goed dat we dat doen. Uiteindelijk komen we dan misschien wel bij een betere planning, waarbij we tegen veel mensen kunnen zeggen wanneer ze aan de beurt zijn, ook al is dat over een paar jaar, en dat er meer duidelijkheid over ontstaat. Wij hebben niet zoveel moeite met het mandateren daarvan aan het college. Ik denk dat het praktisch is. Als het nou zo was dat wij, als raad, de afgelopen jaren vaak - bijvoorbeeld in het Lokaal Plan van Aanpak - in de prioritering hebben zitten schuiven of dat er vaak dingen aan veranderen, maar dat doen wij feitelijk niet. Daar zijn weinig discussies over. De discussies gaan veel meer over de communicatie, de website, hoe mensen

betrokken en geïnformeerd worden. Die rol kunnen wij, als raad, nog steeds vervullen, ook al mandateren we dat stukje aan het college. Ik had nog wel een vraag over het Lokaal Plan van Aanpak. Blijft dat bestaan of is dat volledig geïntegreerd? Dat is mij niet helemaal duidelijk. Wellicht dat de wethouder daarop kan reageren.

00:56:29

De heer Ubbens: Wij staan helemaal achter de inhoudelijke uitgangspunten van de prioritering die in deze brief staan en die meegaan in dat meerjarenplan. Waar we nog wel een vraag over hebben is: wat loopt, loopt door. Wat je vaak ziet is dat, met name met nieuwe versterkingsadviezen, bezig gaan vaak wordt opgehouden omdat ergens anders de uitvoering stopt. Er is een huis met een versterkingsadvies waar het niet loopt en omdat het niet loopt wordt het verder werken aan de versterkingsadviezen en de uitwerking van concrete plannen ook weer on-hold gezet, terwijl wij denken dat het parallel door kan lopen. Ik snap wel dat er dan een soort stuwmeer ontstaat, maar het is nog altijd prettiger voor mensen dat ze door kunnen, ook al weten ze dat de uitvoering weer een tijdje is vertraagd. Mensen hebben soms best veel tijd nodig om over die concrete plannen na te denken en dan is het helemaal niet erg en hoeven ze daar niet op te wachten. Dat kan gewoon doorlopen. Tot slot sluit ik me aan bij de vraag van de SP en de suggestie om snel te beginnen met het informeren van bewoners in Beijum en Lewenborg met bewonersavonden of iets dergelijks. Ik denk dat daar veel behoefte aan is. Daar laat ik het bij.

00:57:44

Voorzitter: Dank u wel. De heer Visser van GroenLinks, u heeft het woord.

00:57:55

De heer Visser: Dank u wel, Voorzitter. In de sessie van april hebben we vooral gesproken naar aanleiding van de dorpsgesprekken en de vele vragen die wij als raad, als geheel, naar aanleiding daarvan hebben voorgelegd. Voor ons allemaal blijft het centrale thema: 'Wanneer krijgen bewoners nu eindelijk duidelijkheid? Wanneer is het af? Wanneer heb ik weer een veilig huis? Wat doet onze eigen gemeente om dat voor elkaar te krijgen of het nou gaat om bestuurlijke drukte met het Rijk of in de ondersteuning?' De wethouder maakte toen wel een aardig onderscheid: "We moeten een schild vormen tegen de bureaucratie. We moeten naast de inwoners staan met ondersteunende deskundigen en we moeten laten zien dat we als uitvoerder oog hebben voor het geheel van schade, versterking en dorpsvernieuwing. Wat hebben we geleerd en wat kan beter?" De heer Dijk wees daar ook al op. Nu ligt er een brief met een soort tussenstand van zaken.

00:58:51

De heer Visser: Zijn de verbeteringen die in april zijn aangekondigd nu terug te vinden in deze brief? Mijn indruk is niet allemaal. Ik heb gezien dat de website is verbeterd en dat is mooi, maar ik lees niets over de financiële problematiek bij Batch 1588. Ik sluit me aan bij de vraag van de heer Rebergen. Ik hoor de laatste dagen ook dat men erover klaagt dat er niet wordt gecommuniceerd. Zit er nu schot in? De rapportage over de voortgang is verder degelijk en informatief, al zouden we allemaal wel willen dat het sneller gaat. Nog even terugkomend op de vragen van de heer Dijk over de achterliggende- en afgeronde projecten. Ga met die bewoners in gesprek. Kijk wat je ervan hebt geleerd en ik neem ook de vraag over om zo snel mogelijk na de zomer in gesprek te gaan met andere naderende

gebieden. Dan over het Lokaal Plan van Aanpak en het meerjarig versterkingsplan. Ik snap dat we wat later komen met het nieuwe Lokale Plan van Aanpak, want eerst moest het meerjarig versterkingsplan af.

00:59:48

De heer Visser: Nu stelt het college voor om het te mandateren aan het college. Ik was daar ook wat verrast door. Ik weet niet of het verstandig is, ook al wordt het een zogenaamd dynamisch document. Wanneer valt het meerjarig versterkingsplan te verwachten? Ik meen dat er ergens rond de zomer stond. Kunnen we dat, direct na de zomer, nog bespreken? Wij zijn akkoord met de uitgangspunten en ik ben het eens met de heer Bushoff over de voordelen van een integrale aanpak voor Woltersum en de mogelijke betekenis voor andere gebieden. De heer Rebergen vroeg daar al naar. Een subsidieverordening lijkt ons goed. De heer Staijen vroeg naar maatwerk, ook als het boven de € 100.000 is. Ik ben benieuwd naar dat antwoord. Mijn fractie gaat ervan uit dat wat je in de stukken leest - over dat in 2025 de versterking in heel Woltersum is afgerond - dat werkelijk wordt nagekomen. Dat is één van die stippen die we moeten hebben. Ik ben benieuwd naar het antwoord van de wethouder op de vraag van de inspreker. Tot slot sluit ik me aan bij de vragen van de heer Bushoff over de pilot Architect aan Zet. Dank u wel.

01:01:03

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Akkerman, wilt u het woord voeren?

01:01:08

Mevrouw Akkerman: Voorzitter, graag. Dank u wel. Er is al veel gezegd, dus ik zal het kort kunnen houden. Wij worden gevraagd voor wensen en bedenkingen, maar wij kunnen ons in de uitgangspunten vinden die het college in zijn brief heeft gesteld. Het gaat natuurlijk niet alleen om de uitgangspunten, maar ook om de praktijk. Dat is al vaker gezegd. Als het sneller kan en met meer regie van eigen inwoners moet dat altijd. Of wij het college willen mandateren om het meerjarig versterkingsplan vast te stellen, omdat het heel samenhangt met het Lokaal Plan van Aanpak? Wij zijn geneigd om dat niet te doen en niet omdat die uitgangspunten nou steeds heel anders zijn - zoals de heer Ubbens terecht stelt - maar wel omdat wij denken dat het goed is als de raad zeer nauw aangesloten blijft over dit onderwerp en dat er niet veel op afstand moet gaan gebeuren. Het argument om dat te doen is dat het nauw samenhangt met het Lokaal Plan van Aanpak, maar dat zou ook een argument kunnen zijn waardoor je zegt dat je dat niet hoeft te mandateren, want dan kun je het vrij makkelijk aan elkaar koppelen. Tenslotte kunnen wij ons vinden in de subsidieverordening voor Woltersum. Bedankt.

01:02:16

Voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat iedereen het woord heeft gevoerd. Helaas kon de PVV vandaag wegens ziekte en er is geen vervanging, dus we hebben iedereen gehad. Dan wil ik nu het woord geven aan de wethouder voor het beantwoorden van alle gestelde vragen.

01:02:36

De heer Van der Schaaf: Dank u wel, Voorzitter en dank aan de inspreker. Wij spreken, volkomen terecht, met enige regelmaat over dit onderwerp. Dit raakt enorm veel mensen in onze gemeente en dat geldt niet alleen voor mij, maar ook voor wethouder Jongman als gebiedswethouder en uiteraard burgemeester Schuiling. Regelmatig komen we bij mensen

op bezoek en praten we met mensen. De laatste periode wat vaker digitaal, maar ook in de dorpen om van henzelf te horen wat ze ervaren, klachten en zorgen te horen en soms terug te geven wat wij als gemeente allemaal proberen te doen en wat we niet en wel kunnen doen. Dat is zwaar. Niet zozeer voor ons, maar het is zwaar waar de mensen mee te maken krijgen. Het is niet alleen de onzekerheid over hun huis zelf en de enorme onzekerheid die het hele proces van de versterking an sich met zich meebrengt, maar ook - dat heeft u vaak genoeg benoemd in eerdere gesprekken - de enorme impact die het op het leven heeft van mensen, individueel en als gemeenschap.

01:03:38

De heer Van der Schaaf: Daarom is het van groot belang dat bestuurders van alle aardbevingsgemeenten permanent blijven vechten voor de belangen van hun inwoners en te zorgen dat - de heer Visser vatte mijn eerdere woorden daarin mooi samen - we aan de ene kant een schild tegen de bureaucratie vormen, maar ook proberen processen veel beter te laten lopen, zodat we een bijdrage kunnen leveren om die grote onzekerheid en die angsten langzaam maar zeker wat weg te nemen. Daar hoort bij dat wij permanent aandacht vragen en onderhandelen - dat is niet iets wat af en toe gebeurt, maar dat gebeurt permanent - met het Rijk en de ministeries om te zorgen dat er voldoende financiële middelen, gekwalificeerde mensen en bevoegdheden zijn om alle organisaties die in het gebied actief zijn hierin hun werk te kunnen laten doen. Laten we wel wezen, hoe goed wij ons best ook doen, we zijn er nog lang niet. Het zal nog wel even duren. Er werd net een debatje gevoerd over hoelang het nog gaat duren. Natuurlijk dat doen wij er alles aan om het zo kort mogelijk te laten duren, maar deze operatie, ook al is hij minder groot dan een aantal jaren geleden werd gedacht - daar ga ik zo wat uitgebreider op in - zal nog wel even duren en de impact is groot.

01:04:48

De heer Van der Schaaf: Waar wij in de gemeente Groningen - en daarvoor de gemeente Ten Boer - heel nadrukkelijk voor gekozen hebben is dat wij niet alleen maar bezig willen zijn met de technische versterking, maar we willen er ook voor zorgen dat die dorpen perspectief krijgen als het gaat om de dorpsontwikkeling, dorpsvernieuwing, economie, landschapontwikkeling en voorzieningen. Onlangs las ik in het nieuws hoe het scholenprogramma is gerealiseerd. Dat zijn essentiële stappen om de dorpen weer het vertrouwen te geven. Er is veel gesproken of het fenomeen van de afbouw van de gaswinning - waar we denk ik allemaal heel blij mee zijn - betekent dat de versterking nu minder wordt? Er zijn een paar partijen, onder andere de heer Dijk had daar wat vragen over en mevrouw de Wrede vroeg: "Waar baseert u die stelling op dat het met de versterking minder wordt?"

01:05:41

De heer Van der Schaaf: Ik denk dat we een goed onderscheid moeten maken. Met het feit dat de gaswinning is afgebouwd lijkt, op basis van de onderzoeken, het erop dat het risico op zware aardbevingen fors is afgenomen. Dat betekent inderdaad dat de aard en de noodzaak van de versterkingsopgave lijkt af te nemen of in ieder geval de omvang. Dat betekent niet dat er geen aardbevingen meer zullen zijn en dat er geen schade meer zal zijn. Het betekent dus ook niet dat de angst daarover is weggenomen. Echter, het betekent wel dat we denken dat de omvang en de impact van de versterkingsopgave minder kan worden. Dat is goed

nieuws voor de veiligheid, maar, laten we wel zijn, versterking an sich is geen pretje als je ziet hoelang die processen duren. Al zouden we sneller kunnen, dan gaat nog je hele huis overhoop en met heel veel vragen, dus als het niet nodig is moeten we het niet doen.

01:06:31

Voorzitter: U heeft een vraag van mevrouw de Wrede.

01:06:34

Mevrouw De Wrede: Dank u wel, Voorzitter. De wethouder herhaalt nog een keer dat het toch zo lijkt te zijn dat, nu er minder gas wordt gewonnen, de versterkingsopgave misschien wat minder urgent is geworden. Ik ben heel benieuwd hoe deze visie volgens hem leeft onder de inwoners van Groningen waar deze problematiek heerst. Zijn de inwoners van Groningen dit met u eens?

01:07:09

De heer Van der Schaaf: Voorzitter, ik heb niet gezegd dat de versterkingsopgave minder urgent is geworden, want die is net zo urgent. Wat ik heb gezegd is dat de omvang daarvan en de impact die het heeft op individuele huizen minder is. In de praktijk kom ik tegen dat het heel wisselend is of mensen het daarmee eens zijn. Er zijn mensen die daar blij mee zijn en denken: "Dat is mooi, want dan kom ik niet in dat ingewikkelde proces van versterking terecht en ik vind het een fijne gedachte dat de kansen minder zijn. We hebben met zijn allen gevraagd te stoppen met de gaswinning in ons gebied." Er zijn ook mensen die met grote twijfels zitten en die zeggen: "Ja, het kan wel zo zijn dat die waarden van de risicofactoren omlaaggaan, maar is dat echt zo?" Dat is precies de reden waarom wij, als regio, bij het begin, toen de stap werd gezet om de gaswinning terug te bouwen, altijd als uitgangspunt hebben gezegd dat we van alle huizen, ook al hebben ze in het verleden een keer op het risicolijstje gestaan en gaan ze er nu af op basis van het nieuwe model, daadwerkelijk willen aantonen, door middel van een opname, of ze geen versterking nodig hebben. Zelfs die 2600 woningen - het werd net genoemd - in de stad Groningen die tot de laagste risicocategorie horen. We gaan bij allemaal kijken, op basis van een versterkingstoets en een gemeenschappelijke aanpak, of die veronderstelling klopt.

01:08:31

Voorzitter: Meneer Rebergen heeft een vraag aan de wethouder.

01:08:36

De heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. Ik ben het helemaal met de wethouder eens dat we geen versterking moeten doen als het niet nodig is en dat de mensen daar niet op zitten te wachten. Als we kijken naar de reacties in het gebied, als we zeggen dat het risico op een zware aardbeving afneemt, dan zijn die inderdaad nogal wisselend. Dat komt omdat het een berekening is, maar we uiteindelijk niet zeker weten hoe zwaar een aardbeving zou kunnen zijn in de komende jaren. In het begin is heel duidelijk aangegeven dat het niet zoveel zin heeft om de gaswinning af te bouwen, want de komende twintig of dertig jaar hou je nog kans op aardbevingen. Ik wil de wethouder vragen hoe we dit blijvend zouden kunnen communiceren richting de inwoners, zodat zij dat gaan snappen en dat het eigenlijk niet klopte dat we aan het begin hebben gezegd dat de aardbevingen zolang doorgaan, dat het risico blijft en het geen zin heeft om de gaswinning af te bouwen.

01:09:42

De heer Van der Schaaf: Die laatste opmerking klopt zeker niet en ik weet niet wie dat heeft gezegd dat het geen zin zou hebben om de gaswinning af te bouwen. Het is in ieder geval vanuit de regio altijd heel duidelijk gezegd - de ministers hebben daarvoor gepleit - en het is niet zo dat dat niet is aangegeven. Wat wel waar is - daar heeft u helemaal gelijk in - is het feit dat er aardbevingen zullen blijven, ook al stopt de gaswinning. Dat zien we elke dag en elke dag is daar weer angst voor bij die mensen. Dat maakt het zo lastig. Wij kunnen wel zeggen dat uit berekeningen blijkt - er is, wat mij betreft, helemaal geen reden om te twifelen aan de juistheid van de berekeningen - dat het risico op ernstige aardbevingen fors is afgenomen en de komende jaren verder zal afnemen, maar er vinden nog wel bevingen plaats en die leiden tot schade.

01:10:28

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Dijk.

01:10:33

De heer Dijk: Voorzitter, even kijken of we elkaar goed begrijpen. Volgens mij namelijk wel. De wethouder zei net iets over de oostkant van de stad. U zei terecht: "Je kan pas echt weten of een huis versterkt moet worden als we daar een opname hebben gedaan". Dat zat een beetje achter mijn opmerkingen over de modellen die gaan bepalen of een huis wel of niet versterkt moet worden en of het aantal aardbevingen afneemt. Ik kan me herinneren - en dat is misschien een aanvulling op wat de heer Rebergen zei - dat toen het HRA-model er kwam er nogal wat haken en ogen en vreemde situaties aanzaten. Toen hebben we, ook voor de oostkant van de stad, gezegd: "Pas als er opnames zijn geweest". Begrijpen we elkaar zo goed?

01:11:18

De heer Van der Schaaf: Ja, ik ben het helemaal met uw analyse eens. De HRA-techniek is de jaren daarop wel verbeterd en verfijnd, maar alleen het feit dat je woning in een HRA-model zit is nog steeds geen reden om te zeggen dat het versterkt moet worden. Er zal altijd precies gekeken moeten worden wat er aan de hand is en dat betekent vervolgens dat dat technisch moet gebeuren. We zullen moeten blijven communiceren dat er verschil zit tussen het risico op aardbevingen en de noodzaak tot versterking en ook dat schadeherstel echt wat anders is dan versterking. Wat niet anders is, is wat het betekent in het dagelijks leven van mensen met hun huis.

01:11:59

Voorzitter: De heer Staijen heeft een vraag aan u.

01:12:02

De heer Staijen: Dank u, Voorzitter. U zei net dat, doordat de gaswinning afneemt, de kans vermindert op grotere aardbevingen. Ik ben het deels eens dat als de gaswinning steeds minder wordt - en het liefst stopt - er dan misschien nog tien jaar lang aardbevingen zijn en hoe eerder je stopt, hoe eerder die tien jaar voorbij zijn. De grootte van de aardbevingen kan ik niet helemaal rijmen. Afgelopen weekend was er nog een beving van 2,3 op de schaal van Richter onder Stedum. Dat ligt vlak naast Groningen. De multitude van de aardbevingen neemt niet af.

01:12:43

De heer Van der Schaaf: Voorzitter, het wordt nu wel een beetje technisch. Voor alle duidelijkheid, het is niet zo dat dit mijn persoonlijke opvatting is wat ik hier vertel over de risico's van aardbevingen. Daar heb ik geen verstand van. Ik ga af op basis van wat diverse deskundigen zeggen. Wat afneemt is het risico op een hele zware aardbeving die leidt tot zulke zware schade aan huizen, dat de veiligheid van mensen op een hele ernstige manier in het geding is en dat er absoluut versterking nodig is. Dat is er aan de hand. Dat wil niet zeggen dat er geen aardbevingen kunnen plaatsvinden van een sterkte zoals wij die nu kennen.

01:13:16

De heer Staijen: Sorry, maar ik vind 2,3 op de schaal van Richter niet bepaald een lichte aardbeving. De grootste die we hebben gehad is, geloof ik, 3,4.

01:13:22

De heer Van der Schaaf: Voorzitter, volgens mij heeft het niet zoveel zin dat wij met elkaar gaan opbieden wat wij een lichte aardbeving vinden. Ik geef alleen aan wat de deskundigen aangeven wat het risico is van een ernstige aardbeving die tot zodanige schade aan huizen leidt dat de persoonlijke veiligheid van mensen acuut in het geding is. Daar horen bepaalde waardes bij die we gelukkig nog nooit hebben gehad in Groningen, maar het risico daarop neemt af door de afbouw van de gaswinning. Dat is voor ons het allerbelangrijkste argument geweest om daarvoor te pleiten en ik neem aan ook voor u. Het kan niet zo zijn dat de veiligheid van mensen in hun huis minder waard is dan het economische gewin van gaswinning. Het heeft lang geduurd voordat het kabinet tot dat besluit is gekomen, maar dat is nu gelukkig wel gebeurd. Het wil niet zeggen dat het risico op aardbevingen minder is en het betekent ook niet dat de noodzaak tot versterking overal verdwenen is. Het betekent wel dat de omvang van de operatie - en daar hebben we het over - minder is.

01:14:29

De heer Van der Schaaf: Waarom begon ik over de samenhang tussen versterken en schade? Er zijn een aantal van u die de integrale aanpak in Woltersum hebben genoemd. Wat wij daar doen is dat wij schade, versterkingsactiviteiten en schade aan de fundamente die hersteld moeten worden in een integrale aanpak oppakken. Die regeling voor de funderingen is specifiek geënt op Woltersum. We hebben daarvoor gekozen - en we hebben er in het bestuursakkoord middelen voor gekregen - omdat er in en rond Woltersum een hele specifieke situatie aan de hand is met de grond. Het heeft bijna geen zin om een versterkingsoperatie uit te voeren als je de fundamente, tenminste voor een groot deel van de woningen, niet herstelt, want dan herstel je een huis op een eerder fundament. We pakken dat integraal aan en dat is dubbel winst. Winst dat we wat aan de funderingen kunnen doen, maar ook dat we proberen voor die bewoners die drie dingen in één keer aan te pakken.

01:15:27

De heer Van der Schaaf: De heer Ubbens en de heer Bushoff vroegen of we dat niet vaker zouden kunnen doen. Als het om de fundamente gaat dan is deze regeling alleen voor Woltersum vanwege de specifieke situatie. Ik weet dat er een discussie speelt - ook landelijk en bij het IMG - om te kijken of je dat niet bij andere delen van het gebied zou kunnen doen waar funderingsproblemen als gevolg van bodemdaling of gaswinning zijn. Deze regeling

geldt alleen voor Woltersum en die kunnen wij niet zomaar uitbreiden. Wat we wel kunnen doen is kijken - samen met het IMG en NCG - of het gedachtegoed van die integrale aanpak in andere delen van onze gemeente of in het gebied werkzaam is. Je kunt nog steeds een integrale aanpak doen zonder dat je de funderingen aanpakt, want dat is niet in elk deel van de provincie direct een probleem. Dat even als antwoord op die vraag.

01:16:21

Voorzitter: Meneer Bushoff heeft nog een vraag.

01:16:22

De heer Bushoff: Ik had daar nog een vraag over, want ik denk dat het goed is om die gedachte van één aanpak te blijven volhouden. Ik vraag me wel af hoe het zit met, bijvoorbeeld, de gebieden direct om Woltersum heen? Komen die eventueel wel in aanmerking voor die specifieke funderingsaanpak zoals die nu in Woltersum is vastgesteld?

01:16:42

De heer Van der Schaaf: Nee, Voorzitter, de subsidieregeling geldt alleen voor het afgebakende gebied in Woltersum.

01:16:51

De heer Bushoff: Voorzitter, ook als dat betekent dat er misschien aan de rand van Woltersum huizen zijn die te maken hebben met dezelfde problematiek?

01:17:00

De heer Van der Schaaf: Ja, zo is de regeling op dit moment ingestoken, dus ik kan niet anders dan dat antwoord zeggen. Funderingsproblemen spelen, als gevolg van bodemdaling of bodemontwikkeling, niet alleen in het aardbevingsgebied, maar overall. Als daar iets in zijn algemeenheid moet gebeuren is dat een vraagstuk wat ligt bij de IMG. We kunnen dat, als gemeente Groningen, nooit alleen oplossen. We hebben, gezien de specifieke situatie, de kern van Woltersum en de bebouwing eromheen meegenomen. De straten die u net noemde liggen op forse afstand van Woltersum zelf. Maar goed, je moet ergens een grens trekken. Deze regeling geldt echt voor Woltersum. Dan verder over het thema mandatering wat wij nu vragen. We hebben een vrij praktische reden om dat nu te doen. Het LPA - hoewel dat op termijn mogelijk verdwijnt, maar daar zijn we nog niet helemaal over uit en daar is nog discussie over - Lokale Plan van Aanpak, willen we u in december 2022 voorleggen.

01:18:01

De heer Van der Schaaf: We hebben nu een bespreking met u waar we dingen ophalen voor het MJVP. We vonden het wat veel van het goede om dat in oktober nog een keer op de agenda te zetten. U kunt het aan ons mandateren of wij kunnen het naar u opsturen als men het gevoel heeft dat men er toch even met het college over wil praten. Dat kan, wat mij betreft, altijd. We hebben een vrij intensief contact met elkaar bij de begeleidingscommissie Aardbevingen dus er komen genoeg momenten om dit met elkaar bespreken. We hebben nu vooral gezegd, om de snelheid en de slagkracht erin te houden, dat het ons verstandig lijkt om in oktober dit debat niet nog een keer over te doen, maar om het in december, bij de vaststelling van het Lokaal Plan van Aanpak, wel te doen. Vandaar de vraag tot mandatering. Het is zeker niet de bedoeling om, buiten u om, allerlei belangrijke

beslissingen te nemen. Het is wel zaak om het tempo er een beetje in te houden en op de juiste momenten de discussies te voeren.

01:18:59

De heer Van der Schaaf: Even kijken, over de afbouw van de gaswinning heb ik het gehad. De heer Claassen en mevrouw De Wrede begonnen erover wat nou eigenlijk de taak is van een Lokaal Plan van Aanpak of meerjarenaanpak. We moeten zorgen dat we, in de rol die we als gemeente hebben, de regie krijgen op de snelheid en kwaliteit van de uitvoering en op de communicatie met betrekking tot de versterking. Dan zou best kunnen helpen dat een soort crisisachtige aanpak, zoals mevrouw De Wrede het noemt, misschien wel de beste vorm is. We zijn een beetje geïnspireerd door het principe crisisaanpak, juist bij die integrale aanpak. Vreselijke woorden allemaal, integrale crisis. In Woltersum hebben we gezegd dat als je op wilt lossen wat er in Woltersum aan de hand is, je niet eerst met een treintje versterking langs kunt komen, dan met het treintje schadeherstel en dan nog met funderingen. Je moet als partijen samenwerken. Het klinkt vanuit het oogpunt van de bewoner of de eigenaar zo logisch als wat dat je het in één keer doet, maar binnen de logica van de overheid, die we met zijn allen georganiseerd hebben, ligt dat niet voor de hand.

01:19:59

De heer Van der Schaaf: Soms zie je gewoon dat er een crisis voor nodig is om daar doorheen te breken. Ik vind die suggestie wel een goede en dat heeft ons geholpen om op een andere manier te kijken naar hoe we dit goed organiseren met alle overheidsinstanties en de corporatie erbij. Vandaar - en dan kom ik terug op het punt dat ik net richting de heer Bushoff maakte - dat we gaan kijken hoe we dat, bijvoorbeeld in andere dorpen, op deze manier ook kunnen doen, los van de funderingsdiscussie. Architect aan Zet is een methode waarvan wij denken dat we de positie van de bewoner sterker kunnen maken en waar we meer regie op het proces kunnen krijgen. De heer Bushoff heeft daar een paar specifieke vragen over gesteld. Het klopt - dat is het mooie van architecten - dat ze soms het talent hebben om op een hele slimme manier buiten de gestelde kaders te kunnen denken. Natuurlijk is daar ruimte voor. We hebben kaders en sommige kaders zijn moeilijk om overheen te gaan als het om financiën gaat - dat geldt, denk ik, ook voor bewoners - maar als het, bijvoorbeeld, ruimtelijke stedenbouwkundige discussies zijn is er altijd ruimte om te kijken naar wat het betekent.

01:21:01

De heer Van der Schaaf: De communicatie: we zien nu al dat mensen zich spontaan aanmelden voor Architect aan Zet. Dus naast de partijen en de mensen die we hebben uitgeloot voor de pilot beginnen we nu al met de verdere uitrol. Het is wel zo dat deze methode vooral werkt bij grote versterkingen of bij sloop-nieuwbouw. Bij kleine versterkingen is de toegevoegde waarde een stuk minder. Even kijken wat we nog meer hebben. Er zijn een aantal vragen gesteld over de Hamplaats. Ik kan u vertellen dat wethouder Jongman en ikzelf daar meerdere keren zijn geweest. We hebben met bewoners gesproken en het is inderdaad een heel wisselend beeld wat we daar krijgen. Er zijn bewoners ontevreden over het proces en hoe de openbare ruimte is aangepakt. Er zijn een aantal mensen wel tevreden. Ik denk dat daar een aantal lessen van te leren zijn. Het was een aanpak waar best veel van de bewoners werd gevraagd. Niet zozeer door ons, maar wel

door de manier waarop daar werd gewerkt en de ene bewoner heeft daar meer moeite mee gehad dan de ander.

01:22:01

De heer Van der Schaaf: Het is ook zo dat de aannemer op dit moment te maken heeft met personeelstekort in de brede zin van de bouw en het lang duurt voordat de laatste stappen zijn geregeld, zoals de tegels voor de wc die er nog niet zijn, en dan duurt het soms weken voordat het gemaakt wordt. Dat helpt natuurlijk niet mee. Er zijn zeker lessen uit te leren en ik denk dat een gesprek - het voorstel van de heer Dijk - als raad met een aantal bewoners een hele goede zou zijn. Dat geldt ook voor andere projecten die nu lopen. Dan nog een paar andere zaken die over Woltersum zijn gevraagd. Het punt van de heer Staijen van de € 100.000 als maximum. In principe is dat wel het maximum. De subsidie gaat tot € 100.000 en tot nu toe blijkt uit de pilot dat dat ruim voldoende is. Het is wel zo dat, mocht er een situatie ontstaan waarin dat niet voldoende is, het mooie is dat we denken dat het met de integrale aanpak wel op te lossen is. We gaan niet een situatie laten ontstaan dat dat misgaat.

01:23:03

Voorzitter: Meneer Staijen heeft toch nog andere vragen aan u?

01:23:05

De heer Staijen: Ik ga even terug naar het vorige onderwerp, want u ging gelijk door naar de *woord*, maar nog even over de Hamplaats. Het grootste probleem wat je daar steeds hoort is dat de bewoners niet doordringen tot de aannemer met hun klachten. Daar zijn allerlei redenen voor en dat is best. Zou de wethouder bereid zijn om, namens het college, een keer wat druk op die aannemer te zetten, zodat hij wat vriendelijker met de bewoners omgaat en wat makkelijker reageert?

01:23:36

De heer Van der Schaaf: Voorzitter, ik ga geen kwalificatie gegeven over de aannemer. Ik denk dat het beeld iets genuanceerder is, maar ik kan u wel zeggen dat we dat al gedaan hebben. We spreken regelmatig met de aannemer en zijn zelfs met de minister en de aannemer bij de mensen langs geweest. U kunt ervan op aan dat wij in ieder geval de zorgen die wij van de bewoners hebben gehoord bij de aannemer hebben neergelegd. Of de aannemer daar wel of niet iets goeds mee heeft gedaan laat ik in het midden, maar dat hebben wij gedaan en daar hebben we met bewoners over gesproken. Dan de inspraakreactie over de woningbouw in Woltersum. Als het om de woningbouw gaat, zitten we nog midden in het proces. Er is een thematafel geweest over de woningbouw.

01:24:20

De heer Van der Schaaf: Het is wel zo dat wij de wisselwoningen graag op het trainingsveld willen. Het is trouwens in naam een trainingsveld, maar het is geen onderdeel meer van het complex. Tenminste, dat is het idee en dat is nodig, omdat we op die manier snel wisselwoningen op die locatie en in Woltersum kunnen plaatsen. Dat is een brede wens uit het dorp. Het klopt inderdaad dat er discussie is over wat, op termijn, de beste locatie is voor de vaste woningbouw. Wat aan de thematafel duidelijk naar voren kwam is dat men snelheid wil. Dat is net gezegd en dat willen wij ook. De meningen in het dorp zijn erg verdeeld over wat nou de beste locatie is. We hebben te maken met stedenbouwkundige

landschappelijke kaders en de opvatting van de provincie, maar we zitten midden in het proces. De volgende bijeenkomst is 5 juli en dan gaan we verder. De uitkomsten van het proces zullen we met u delen en daar kunt u, als raad, uiteraard nog wat van vinden.

01:25:15

Voorzitter: De heer Ubbens.

01:25:18

De heer Ubbens: Ik begrijp dat de wisselwoningen op die locatie sneller gaan, maar dan valt die locatie automatisch af voor permanente nieuwbouw, want daar staan de komende jaren de wisselwoningen. Als je dat wilt, moet je die locatie dus niet voor permanente nieuwbouw bestemmen, want dan gaat het weer heel lang duren.

01:25:38

De heer Van der Schaaf: Er zijn allerlei aspecten. Je zou aan een combinatie kunnen denken. Ik stel voor dat we dat proces met het dorp doorlopen en dat we bij u terugkomen om ervoor te zorgen dat we met een goed voorstel komen waarin de voors en tegens worden afgewogen. Het is niet zo dat er in het dorp allemaal eenduidigheid, want de meningen zijn verschillend. Ik denk dat we tempo moeten maken en dat het van belang is dat wisselwoningen er komen. Alle opmerkingen daarover zullen we aan de thematafel Wonen op 5 juli bespreken.

01:26:12

Voorzitter: Meneer Rebergen heeft een vraag aan u.

01:26:15

De heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. De wethouder gaf aan dat ze de wisselwoningen op het trainingsveld willen hebben. Het is in naam een trainingsveld, maar de inspreker gaf aan - ook in de reactie die bij de stukken is gevoegd - dat het wel een functie heeft en dat het veld regelmatig wordt gebruikt. Hoe kan daarin worden voorzien als er wisselwoningen op het trainingsveld gaan komen?

01:26:40

De heer Van der Schaaf: Voorzitter, nogmaals, ik stel voor om dat gesprek aan de thematafel van het dorp te voeren, want er zitten allerlei voors en tegens aan. Daar hoort bij wat het betekent voor de andere functies die we hebben in het dorp als daar, al dan niet permanente, woningbouw komt. We spreken met het hele dorp over de toekomst van het dorp in het kader van de dorpsvernieuwing. Daar zijn middelen voor beschikbaar. Het voert mij te ver om hier allerlei dingen te zeggen over een gesprek wat eerst aan de dorpsafel afgemaakt moet worden. Daar zit het risico in dat ik daarmee het proces daar verstoort en dat zou ik jammer vinden. Maar goed, het aandachtspunt wat de heer Rebergen zegt is zeker een terechte.

01:27:24

De heer Van der Schaaf: Batch 1588 is weer een vreselijke term, maar het gaat over veel woningen en het raakt veel gemeentes. Vorig jaar is erover gesproken in de raad en toen heb ik aangegeven dat wij bezig waren om te kijken of we meer budget zouden kunnen krijgen en dat is op dat moment ook gelukt. Er is toen uitgebreid over gecommuniceerd via nieuwsbrieven met de bewoners. Het punt is wel dat we intussen al een jaar verder zijn en

dat er toch weer nieuwe problemen zijn. Er zijn bouwkostenstijgingen, waardoor er nieuwe vraagstukken zijn of het budget voldoende is. Dat speelt niet alleen bij de woningen van Batch 1588 in de gemeente Groningen, maar het speelt ook in de andere gemeenten Eemsdelta en Midden-Groningen. Ik kan u vertellen dat wij en mijn collega's van Midden-Groningen en Eemsdelta op dit moment zeer intensief in gesprek zijn met het ministerie om te kijken of we hiervoor meer middelen vrij kunnen krijgen. Ik hoop dat wij u daar op korte termijn duidelijkheid over kunnen geven. Dan de versterkingstoets van de stad. Het is zeker de bedoeling-

01:28:22

Voorzitter: Meneer Dijk heeft een vraag aan u.

01:28:25

De heer Dijk: Voorzitter, u hoeft niet een heel lang antwoord zijn, maar hoe komt het dat het überhaupt nodig is om daarover te onderhandelen met het Rijk? Dat is toch gek, want er wordt altijd gezegd: "Wat versterkt moet worden, gaan we doen".

01:28:40

De heer Van der Schaaf: Ja, dat wordt vaak gezegd, maar 1588 is wel een specifieke afspraak. Het is een convenant dat een aantal jaren geleden gesloten is, waarin, in principe, het budget bij alle gemeentes is overgeheveld om vervolgens naar de bewoners toe te gaan. Er zijn bestuurlijke afspraken gemaakt dat, op het moment dat er een tekort is, er weer met het Rijk gesproken kan worden en daar gaan die gesprekken over. Het is niet zo dat het Rijk in een situatie zit dat als wij vragen om het geld we het dan direct krijgen. Ik zou uit gemakzucht vinden dat het wel zou moeten. Wie niet? De bouwkostenstijgingen zijn evident en aantoonbaar. Het is, in die zin, tamelijk bijzonder dat we daar met het Rijk over moeten onderhandelen, maar we doen het wel, want het belang van de bewoners staat voorop en dat we het tempo en de versterking proberen te houden.

01:29:24

De heer Van der Schaaf: Dan over de stad waar we kiezen voor een versterkingstoets. De mensen die het betreft - van die 2600 woningen, waarvan 1500 particulieren - krijgen allemaal rond 1 juli de brief. Dan weten ze of ze recht hebben op de subsidie en of ze voor de versterkingstoets in aanmerking komen. De uitvoering van de versterkingstoets en eventuele maatregelen proberen we zo snel mogelijk in 2022 te doen, maar we zullen het komende halfjaar gebruiken - op de vragen van de heer Dijk en de heer Bushoff - om daar heel uitgebreid met de betreffende bewoners en anderen in de omgeving over te gaan communiceren. Dat zullen wijk- en één op één bijeenkomsten zijn. Daar gaan we het komende half jaar voor gebruiken en we gaan niet wachten tot begin 2022. We hebben nog wel even tijd nodig hoe, wanneer en wat precies gaat gebeuren. De vragen die hieruit voortkomen zullen we niet alleen individueel beantwoorden, maar zullen we met een bredere wijkaanpak, afhankelijk van de behoefte, invullen. Volgens mij heb ik zo de meeste thema's behandeld.

01:30:31

Voorzitter: Ik denk dat u erg volledig bent geweest in de beantwoording van de vragen. Ik kijk even rond. Meneer Bushoff vindt van niet?

01:30:46

De heer Bushoff: [~]

01:30:46

Voorzitter: Gaat uw gang.

01:30:49

De heer Bushoff: Voorzitter, er is één vraag die mij nog te binnen schoot. Ik moest er wat langer over nadenken toen de wethouder het antwoord gaf op de vragen rondom de integrale aanpak in Woltersum en de aanpak van de funderingsproblemen. Daar moest ik nog even mijn gedachten over laten gaan. De wethouder zei: "We hebben nou eenmaal afgesproken dat dit echt alleen geldt voor Woltersum". Dat is, op zich, een goed en helder antwoord, maar toen dacht ik dat er ongetwijfeld een aantal plekken zijn aan te wijzen waar mensen in aanmerking zouden kunnen komen voor zo'n regeling als dat mogelijk was binnen de afspraken. Voelt het college er dan voor om bij het Rijk te opteren voor een uitbreiding van een dergelijk regeling?

01:31:27

De heer Van der Schaaf: Ik vind het een lastige om daar zomaar op te antwoorden. Voorzitter, de regeling voor Woltersum is een gevolg van bestuurlijke afspraken die we toen hebben we gemaakt. We hebben toen geconstateerd dat Woltersum een hele specifieke problematiek heeft. Het is niet zo dat elke woning in Woltersum funderingsproblemen heeft. De bodemgesteldheid in Woltersum is zodanig dat, wanneer de fundering niet op orde is, dat tot zo'n probleem leidt dat versterking onmogelijk is. Dat is voor Woltersum, zoals wij daarnaar kijken, een tamelijk unieke situatie. Dat wil niet zeggen dat er elders in de provincie of in de buurt van het gebied geen situaties kunnen zijn die daarop lijken, maar dat is wel de reden waarom Woltersum die positie heeft gekregen. Ik weet dat dit bij de IMG een thema is 'wat doen we in zijn algemeenheid met funderingsschade, et cetera?' Ik denk dat daar het antwoord ligt op uw vraag, want op het moment dat wij nu zouden zeggen dat deze regeling eigenlijk voor de hele gemeente Groningen moet gelden, kan ik de gevolgen niet overzien.

01:32:35

De heer Bushoff: Mag ik nog een vraag stellen?

01:32:36

Voorzitter: Nog een vraag?

01:32:37

De heer Bushoff: Nog eentje, Voorzitter, want we zitten nog ruim in de tijd, dacht ik.

01:32:40

Voorzitter: Prima.

01:32:40

De heer Bushoff: Er was namelijk nog één onduidelijkheid voor mij over het project Architect aan Zet. Het college gaf aan dat mensen zich al aanbieden om daarin mee te doen. Betekent dat nu dat méér dan alleen de mensen die vooraf selecteert zijn, daarvoor in aanmerking komen? Begreep ik het dan goed?

01:32:59

De heer Van der Schaaf: Ja, we hebben gezegd dat we mensen die zich spontaan hebben aangemeld toevoegen aan de pilot.

01:33:07

Voorzitter: Ik vind het wel leuk om deze vergadering nu toch een beetje af te ronden. Om nog drie kwartier vol te praten lijkt me niet zinvol. Meneer Rebergen zie ik nu zijn hand opsteken, dus die gaat nog een vraag stellen.

01:33:21

De heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. Ik zit een beetje met de mandatering van het meerjarenplan. Ik snap wat de wethouder heeft gezegd over de praktische overwegingen, zeker voor dit jaar. Zou het niet zo kunnen zijn dat het voorstel aan de raad wordt om eenmalig het college hiervoor te mandateren en af te spreken dat het daarna minimaal één keer per jaar besproken gaat worden in de raad? Dan zitten we er een beetje tussenin, maar dan hebben we nu het praktische punt wel kunnen tackelen en komt het toch regelmatig terug in de raad.

01:34:00

Voorzitter: Wethouder, wat vindt u daarvan?

01:34:02

De heer Van der Schaaf: Ik denk als we doorgaan op deze gedachtelijn er wel een oplossing te vinden is om uw en onze behoefte bij elkaar te brengen. Het hangt ervan af hoe nauw de systematiek van het meerjaren-versterkingsprogramma met daarin de lokale delen, specifiek per gemeente, precies uitpakt. Dat weten we, eerlijk gezegd, nog niet. Als we het volgende met elkaar afspreken: we spreken het voor dit jaar af zoals wij het nu voorstellen - als u het goed vindt natuurlijk - en dan gaan we met de begeleidingscommissie kijken hoe we dat structureel gaan regelen. Volgens mij willen we hetzelfde. U wilt aan het stuur kunnen zitten en dat willen wij ook graag. We willen er met u op gezette momenten over kunnen spreken, maar we moeten niet *woord* afspreken waarmee we onbedoeld de bureaucratie versterken. Daar moeten we een midden in zien te vinden en volgens mij komen we daar wel uit.

01:34:49

Voorzitter: U had eerder al toegezegd dat de stukken aan de raad worden voorgelegd, dus elke keer als er iets passeert en u denkt dat daarover gesproken moet worden, kan de raad zelf het initiatief nemen om met het college in gesprek te gaan. Goed, ik kijk even rond, want we moeten beslissen wat we met deze raadsvoorstellen doen. Deze kunnen conform naar de raad? Ja, ze kunnen conform naar de raad. Ik zie geen...Nee, bij de mensen die thuis zitten-

01:35:22

De heer Rebergen: Eigenlijk vind ik dat het woordje 'eenmalig' erin zou moeten. Voor een mandatering voor het meerjarenplan naar het college zou die mandatering er in eerste instantie eenmalig in moeten.

01:35:33

De heer Visser: Daar ben ik het mee eens.

01:35:39

Voorzitter: Is eenmalig dan ook in de tijd weggezet? Eenmalig zegt mij niet zoveel. Voor een jaar of twee jaar?

01:35:51

De heer Rebergen: Eenmalig voor het meerjarenplan dat in oktober wordt vastgesteld.

01:35:55

De heer Van der Schaaf: Ik zit even te zoeken naar een formulering. Ja, misschien als we er MJVP 2021 of 22 van maken? Dan is het eenmalig.

01:36:10

Voorzitter: Gaan jullie daarmee akkoord?

01:36:11

De heer Van der Schaaf: Dat is beter dan eenmalig. We kunnen ook in overleg met de griffie tot een goede formulering komen. Zullen we dat doen?

01:36:20

Voorzitter: Ja, we geven nu de opdracht aan de griffie mee om hier tot een goede formulering te komen. Mevrouw Akkerman, heeft u nog een andere vraag?

01:36:27

Mevrouw Akkerman: Nee, het gaat over dit stuk. Ik zou het liever aankondigen om hem op conform plus motie te zetten, in plaats van dat we achteraf toch nog iets willen met een amendement of iets dergelijks. Het hangt er vanaf wat uiteindelijk de formulering wordt en wat we ervan vinden.

01:36:42

Voorzitter: Even recapitulerend: u wil hem graag conform plus motie hebben. Dan denk ik dat u nog wel moet aangeven waar dat dan over zou moeten gaan.

01:36:56

Mevrouw Akkerman: Ik weet nu niet hoe het voorstel er exact uit gaat zien, omdat we nog wat gaan overleggen. Ik vermoed dat die na dat overleg alsnog prima op conform kan, maar ik doe het liever andersom, zodat we er rekening mee houden dat er nog iets komt.

01:37:06

Voorzitter: Om welk raadsvoorstel gaat het dan?

01:37:09

Mevrouw Akkerman: Dat wij dat het college mandateren om het meerjarig versterkingsplan vast te stellen.

01:37:13

Voorzitter: Dat is het raadsvoorstel Meerjaren-versterkingsplan? Goed, daarvan akte. U neemt de verantwoordelijkheid om zo snel mogelijk te laten weten of dat inderdaad doorgaat of niet. De andere, over de funderingssubsidie, kan wel conform? Ja. Dan hebben we de belangrijkste beslissingen van deze vergadering genomen. Ik sluit deze vergadering onder dankzegging voor jullie aanwezigheid en jullie inbreng, ook de mensen thuis. Goedenavond allemaal!